

Jus Canonicum Practice Explicatum, Seu Decisiones Casuum

Ad Singulos Decretalium Gregorii Papæ IX. Titulos, & ad consuetum
Referendi modum accommodatæ. Opus Novum

Complectens alteram Decretalium medietatem, videlicet nonaginta duos
Titulos, à Titulo XX. libri III. de Feudis usque ad finem

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1734

Decisio CLXXIII. De Sacerdote scrupulis circa suam Ordinationem mirè
agitato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62204)

p. 2. *Confil.* 73. non video, cur Laicum sacrilegè ipsam Missæ Sacrificium sub specie Sacerdotis celebrantem non sine data occasione cultus idololatriæ mitius puniri conveniat; eum hoc crimen longè atrocius sit, majorique rerum sacrarum irreverentia, & graviori scandalo fiat.

Ad 4. *transf. Ant.* quòd fortè à communiori negatur. *N. Conf.* quia irregularitas pro hoc casu non reperitur in Jure satis clarè expressa, nulla autem irregularitas incurritur nisi claro Jure expressa. c. 28. *de sent. Excomm.* in 6. Econtra in Legibus in sacrile-

gos, saltem quosdam, poena capitalis & ultimum supplicium, pro qualitate criminis, quod in hoc casu est gravissimum, licet in specie non expressum (quod tamen Jura non requirunt) clarè statutum reperitur. Magistratui autem, non supremam potestatem obtinenti, non licet poenas Legibus mitiores infligere. *Menoch. de arbitr. Jud.* l. 1. q. 60. nam facti quidem quæstio in arbitrio est judicantis, poena autem persecutio legis auctoritati reservatur. l. 1. C. ad S. C. Turpile. *Besold. lo. cit.* n. 6.

TITULUS XXIX.

De Clerico per saltum promot.

DECISIO CLXXIII.

De sacerdote scrupulis circa suam Ordinationem mirè agitato.

SPECIES FACTI.

S Emestri abhinc accessit ad me sacerdos, apparenter bonus & pius, sed mira animi intemperie, quæ ex vultu satis apparuit, atrâ bile colorem flavum nigro commixtum aspergente, agitatus. Scrupulis ferè ad infamiam vexatus per anni dimidium celebrare Missam non est ausus, ex

qua tamen quotidie celebranda stipendium ad vitæ sustentationem necessarium conquirere necesse habuisset pauperulus. Causa omittendi celebrationem Missæ fuit, quòd crederet, se per saltum fuisse ordinatum in sacerdotem, consequenter, quamvis ex Jure Canonico sciverit, Ordinationem

Y 3

nem etiam per saltum valide suscipi. per *c. un. b. t.* suspensum tamen se esse ab exercitio Ordinis Presbyteralis per saltum suscepti, per *c. un. cit.* & Trid. *f. 23. c. 14. de ref.* proinde, si in hac suspensionis censura celebraret, irregularitatem se incursum. Interrogatus causam timendi, & credendi, per saltum se ordinatum esse sacerdotem, reposuit, hanc esse, quod priores Ordines, Subdiaconatum & Diaconatum, invalidè susceperit propter defectum intentionis, cum sibi identidem incideret quamvis omni modo conatus sit resistere, & ordinari velle, se nolle eos suscipere. Augebantur angustia, timor, & perturbatio ex eo, quod credat, vel saltem dubitet, an non valorem sacerdotii in actuali Ordinatione alligaverit per intentionem valori priorum Ordinum, Subdiaconatus & Diaconatus.

natùs. Ex ulteriori discursu, quem cum ipso, utpote consilium petente à me, institui adverti ipsum ingentem cum sollicitudine, ut Ordines ritè ac validè susceperet, accessisse, & extremè scrupulosum esse saltem in hac materia. Juvi, quantum potui, miserum consolando, & sapius repetendo, me nullatenus dubitare de Presbyteratu validè, imò & licitè suscepto, nequitiam per saltum, atque ideo, quod tamen ipse identidem volebat, nec debere nec posse reordinari. Pro illa die recessit à me, ut videbatur, & ipse asserbat, plenus solatio & quietus, ac postmodum celebravit Missam. Sed paucis post diebus rediit antiqua intemperies, ut scrupulosus accidere solet, & antiquam cramben recoxit, identidem volens reordinari.

QUÆSTIO.

An huic Sacerdoti debeant, vel possint, Ordines denuo conferri, saltem sub conditione?

ANtequam ad quæstionis hujus discussionem accedam, continere me vix possum, quin cum P. Gobat admirandus interrogem: quis facile credat, potuisse quem sana mentis hominem ita pertinaciter angere hisce insanis scrupulis, ut nec Confessarius, nec superior, nec alii viri docti, quos consuluit, potuerint eis mederi?

Pro intentione hujus Sacerdotis reiterationem Ordinationum sub conditione petentis facere fors posset. 1. quod dubitet de illarum valore: in dubio autem de valore, reiterandus est Ordo. Card. de Lug. in Resp. Mor. l. 1. dub. 13. Granadus apud Dianam p. 5. tit. 12. resol. 47. dicens, ita esse sine dubio tenendum. Ratio est,

est, quia, ubi agitur de valore Sacramenti, præsertim Ordinis, excusatione valore dependent plurimi actus alii maximæ considerationis, via tutior est ineunda. 2. Si Ordo fuit per saltum susceptus certè omisso inferiore uno vel pluribus, certè & absolute est reiterandus, qui non fuit susceptus, & supplendum, quod fuit omisum, ut docent omnes: ergo, si Ordo fuit dubiè per saltum susceptus, seu dubitatur, an validè susceptus sit unus vel plures ex inferioribus, saltem sub conditione reiterandus est Ordo, de cuius susceptione valida dubium est, ut sic suppleatur, quod probabiliter est omisum: atqui iste Sacerdos dubitat de validè suscepto Subdiaconatu & Diaconatu propter defectum voluntatis suscipiendi: ergo. 3. Idem specialiter dubitat de valore Sacerdotii, eò quòd hunc alligasse se opinetur valori priorum Ordinum: ergo vel maximè iterandus est Ordo Sacerdotalis, à cuius valore pendet valor Sacrificiorum Missæ, absolutionum Sacramentalium &c. & sic ad cavenda maxima incommoda spiritalia, quæ non sequuntur ex nullitate Subdiaconatus & Diaconatus, oportet viam securissimam eligere.

Sed ego post exploratam hujus hominis constitutionem, & motiva, quæ pro sua reordinatione adduxit, nullo modo induci possum ad iudicandum, quòd vel sub conditione novam Ordinationem ipse petere, aut Episcopus ipsi conferre licitè possit,

eò quòd nulla probabilis causa, vel dubitandi, prudenter appareat, Subdiaconatum vel Diaconatum invalidè, consequenter Sacerdotium per saltum ab eo susceptum, atque ideo suspensionem, & facta celebratione irregularitatem incursum esse: minus, ipsum Presbyteratus Ordinem propter apprehensam alligationem ad priorum Ordinum valorem invalidè receptum esse, ullam rationem probabilem, etiam dubitandi tantum, dispicio. Proin cenfeo r. Subdiaconatum & Diaconatum valuisse certè ac indubitato, non obstante illa apprehensione, quòd nolit suscipere hos Ordines, vel vicissitudine volendi & nolendi, quacum luctabatur in actuali ordinatione ex perturbatione animi nimis solliciti, ut nihil desit ad validam Ordinationem: proint totum hoc litigium & pugna interna nihil fuit aliud, quàm apprehensio mera & involuntaria, inanis timor, nimia sollicitudo, ludibrium phantasia, feru-pulosa vellicationes, perturbatio mentis, mera incidentiæ, non verò actus voluntatis seriæ, saltem dum ipsi incidit, se nolle ordinari, cui tamen incidentiæ conatus est resistere, & excludere, ut ait, adeoque hanc phantasia meticolosa operationem invitatus pati debuit, non liberâ voluntate approbavit. Quæ so! quomodo prudens & probabile dubium de seriâ intentione suscipiendi SS. Ordines, Subdiaconatum & Diaconatum concipi possit in illo homine, qui non ob alium finem, quàm ut ordi-

ordinaretur longo itinere profectus est ad locum Ordinationis, qui corporaliter ibi se sistit in examine, omniāque agit, quod debent, & jubentur agere ordinandi &c. ? ergo satis, imō abundē & evidentē, ostendit talis intentionem & enixam voluntatem ac perdurantem suscipiendi Ordines per actiones eō ordinatas, & usque ad finem ordinationis continuatas. Si quidem animus & intentio magis factō quā verbis declaratur. *text. & gl. in l. reprehendenda C. de substit. & instit.* Causa verō hujus perturbatiōnis, & luctæ inter volendum & nolendum (quod posterius nil fuit nisi operatio & ludibrium phantasiæ, aut deliramentum) meō judiciō fuit nimia sollicitudo & scrupulosa, qua ad Ordines ritē ac validē suscipiendos accessit hic homo; hæc enim mentem perturbat, rationem obtenebrat, obtrudit per apprehensionem, quod fugimus & timeamus, facitque nos opinari, quōd velimus, quod præcisē incidit, & maximē nolimus, & videri esse obliuioni traditum, cujus tamen reipsa meminimus, ut ait Diana p. 5. tr. 53. *resol. 47.* Non enim, quæ apprehendimus, statim opinamur, nec, quæ nobis incidunt, statim volumus, præsertim scrupulosi, meticulosi, nimis solliciti, perturbati, perplexi, qualis in susceptione Ordinum fuit, & adhuc est noster Sacerdos.

Censeo 2. Non minùs valorem Ordinis presbyteralis certum ac indubitatum esse, non obstante, quōd

putaverit, se valorem alligasse valōri priorum Ordinationum, partim ideo, quia hoc ipso, quōd priores Ordines validē susceperit, uti primū ostendit, etiam Presbyteratum validē suscepisset, etiam si hunc per intentionem internam illis alligasset: partim ideo, quia credibile non est, quōd seriō & verē alligaverit, vel alligare voluerit, cū tanta sollicitudine intenderit validē ordinari in Sacerdotem: non igitur fuit voluntas alligandi, sed meræ apprehensiones, inanes timores, scrupulosa perturbatio, ludibrium phantasiæ, incidentia non voluntaria, quasi velit alligare; quis enim credat, hominem sanæ mentis seriō ac verē dubium velle reddere actum alligando ad conditionem dubiam, quem tanta contentione ac sollicitudine cupit esse certum? Proin

Censeo 3. Nec licitum esse, vel sub conditione tantum, in his circumstantiis Ordinationes repetere vel reiterare, nec facile ausurum ullum Episcopum sub conditione hunc Sacerdotem rursus ordinare. Ratio, quia nec sub conditione licitum est Sacramenta essentialiter non reiterabilia, uti est Baptismus & Ordo, temerē ac sine justa causa reiterare, ubi nempe nullum prudens & rationale dubium, seu positivum seu negativum, invalidæ susceptionis, uti in hoc casu, apparet, sed mera suscipientis scrupulositas. *Sotus in 4. d. 3. art. 9. §. circa hanc. Valsq. de Baptif. d. 146. c. 4. n. 30. Suar. ibid. d. 31. sect. 6. & plerique omnes differentes de re-*

ratione. Nec enim talis reiteratio sub conditione, ubi deficit ratio probabilis dubitandi, potest prudenter habere hunc sensum, *si non es ordinatus, ego te ordino* &c. sed potius hunc: *sive sis ordinatus, sive non sis ordinatus, ego te ordino* &c. quo modo reiterare Ordinem planè illicitum esset, & quædam irrisio Sacramenti. Bonac. d. 1. de Sacram. p. 2. pu. 2. n. 36. cuna aliis, ac periculum frustrationis Sacramenti manifestum, adeoque peccatum grave. Nec huiusmodi homini scrupuloso, etiam juranti, credendum est; quamvis, si ad rem veniretur, nec ipse auderet meò iudiciò jurare, quòd verè noluerit & seriò suscipere Ordines Subdiaconatùs & Diaconatùs, aut his valorem Periteratùs verè, liberè, ac seriò alligaverit. Accedit, quòd iste vir, in hac re adeò perturbatus, timidus, & scrupulosus, ob radicatas phantasie species & meticulosas apprehensiones meò iudiciò nec novæ Ordinationi esset ac-

quieturus, sed rursus dubitare inciperet, vel de intentione sua, vel de sufficienti actu instrumentorum, vel an non alligaverit valorem prioribus Ordinibus, vel de quodam alio, quod ipsi phantasia proponeret, ut ejusmodi hominibus evenire solet, ut praxis testatur, neque curantur, nisi cœcò quasi modò aliis, ab omni perturbatione liberis, & viris prudentibus credant, spretis suis timoribus, phantasiis, apprehensionibus, quibus contraire toto conatu tenentur.

Ad opposita omnia facilis est & unica responsio, negando scilicet, in hoc casu dari dubium, scilicet verum & rationabile; cum sint meræ apprehensiones phantasticæ, trepidationes inanes, incidentiæ, non volitiones; scrupulus volendi & nolendi, ludibria, imò deliria phantasie, non iudicia sana intellectùs, aut voluntatis liberæ actus. Est enim ingens discrimen inter scrupulum & dubium, ut nòrunt omnes Moralistæ,

